

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/68/2022
Identifikačné číslo spisu:	1321010049
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1321010049.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 25. mája 2023 v Bratislave v trestnej veci obvineného A. Z. pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného podanom proti trestnému rozkazu Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/85/2020, z 3. augusta 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. Z. odmieta.

Odôvodnenie

Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/85/2020, z 3. augusta 2020 bol obvinený A. Z. uznaný za vinného v bodoch 1/ až 3/, 5/ až 7/ zo spáchania pokračovacieho prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona a pokračovacieho prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, v bode 4/ z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. g) Trestného zákona a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona a v bode 8/ zo spáchania zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona, pre skutky podrobne rozvedené vo výrokovej časti citovaného rozhodnutia.

Za to mu bol uložený podľa § 323 ods. 2, § 42 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky, pričom podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona na výkon trestu odňatia slobody bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zároveň zrušil výrok o treste uložený obvinenému rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 4T/41/19, zo 17. septembra 2019, právoplatným toho istého dňa ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd zaviazal obvineného nahradiť škodu tam uvedeným štrnástim poškodeným.

Obvinený A. Z. proti trestnému rozkazu súdu prvého stupňa podal prostredníctvom obhajcu dovolanie, a to s poukazom na naplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku

[rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom], § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku [bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa] a § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť]. V samostatnom podaní ešte z 28. septembra 2021 označenom „Žiadosť odsúdeného o ustanovenie obhajcu za účelom podania mimoriadneho opravného prostriedku - Dovolania“, obvinený spomenul bez ďalšieho aj dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Obvinený v dovolaní v podstate namietal, že v dvoch samostatných konaniach mu bol v rozpore s § 42 Trestného zákona uložený ten istý trest, a že ním spáchaný skutok uvádzaný v bode 8/ výroku napádaného trestného rozkazu nenapĺňa kvalifikovanú skutkovú podstatu zločinu útoku na verejného činiteľa. Žiadal preto, aby dovolací súd trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 3T/85/2020, z 3. augusta 2020 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Využívajúc svoje právo podľa § 376 Trestného poriadku sa k dovolaniu vyjadril prokurátor, a síce v tomto smere, že sa stotožnil s argumentáciou dovolateľa, týkajúcou sa uloženia toho istého trestu v dvoch samostatných konaniach a nestotožnil sa s tvrdeniami obvineného vo vzťahu ku kvalifikácii skutku uvedeného v bode 8/ predmetného rozhodnutia.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolaniu obvineného v časti týkajúcej sa duplicity jemu uložených súhrnných trestov vyhovel z dôvodu, že tým bol naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, lebo súhrnný trest je nesprávne uložený.

+ + +

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie má všetky obsahové a formálne náležitosti a či je prípustné a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, nakoľko je zrejmé, že v predmetnej veci nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 Trestného poriadku.

Podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku oprávnené osoby okrem ministra spravodlivosti môžu podať dovolanie len vtedy, ak využili svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo rozhodnuté. Obvinený a osoby uvedené v § 369 ods. 5 môžu podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal prokurátor alebo poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného. Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj vtedy, ak riadny opravný prostriedok podal obvinený a odvolací súd rozhodol v jeho prospech.

Podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak nie sú splnené podmienky dovolania podľa § 372 alebo § 373 ani po postupe podľa § 379 ods. 1.

Z ustanovenia § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že jednou z podmienok pre prípadne „úspešné“ podanie dovolania, ktorú musia oprávnené osoby (okrem ministra spravodlivosti) splniť, je využitie ich zákonného práva na podanie riadneho opravného prostriedku (s výnimkami uvedenými v druhej a tretej vete tohto ustanovenia). Nesplnenie tejto podmienky je neodstrániteľnou vadou dovolania, ktorá má za následok odmietnutie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku.

Najvyšší súd preto konštatuje, že ak obvinený A. Z. v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava III nevyužil svoje právo podať proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa opravný prostriedok, deklaroval tak svoju „spokojnosť“ s trestným rozkazom vo všetkých jeho výrokoch.

V takom prípade sa použije záver, že obvinený sa v ďalšom konaní nemôže procesne účinným spôsobom (podaním dovolania) domáhať ochrany svojich práv, ak sa v predchádzajúcich štádiách konania o tieto práva náležitým spôsobom nezaujímal a nestaral (*vigilantibus leges sunt scriptae* - zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, *vigilantibus iura* - právo je na strane ostražitých, *vigilantibus non dormientibus iura subveniunt* - právo pomáha bdelym, nie spiacim).

Najvyšší súd dopĺňa, že pod podaním riadneho opravného prostriedku v predmetnom konaní by napriek tomu nebolo možné rozumieť „len“ využitie práva podať odpor proti trestnému rozkazu podľa § 355 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku. Odpor podaný obvineným proti trestnému rozkazu nie je možné stotožňovať s pojmom riadny opravný prostriedok (ktorého uplatnenie je požadované ustanovením § 372 Trestného poriadku) z dôvodu, že priamo nevyvoláva prieskumné konanie týkajúce sa rozhodnutia, proti ktorému smeruje. Podanie odporu je procesný úkon, ktorým strana v konaní pred súdom odmieta „skrátenu“ formu predmetného trestného konania a s ktorým zákon v dôsledku jeho včasného podania osobou na to oprávnenou ukladá súdu povinnosť prejednať vec na hlavnom pojednávaní v zmysle § 355 ods. 1 a ods. 3 Trestného poriadku. Naopak, pod riadnym opravným prostriedkom treba rozumieť podanie odvolania proti rozsudku, ktorým by súd rozhodol po zrušení trestného rozkazu na základe riadne a včas podaného odporu prednesením obžaloby prokurátorom na hlavnom pojednávaní - R 8/2011.

Najvyšší súd uzatvára, že nakoľko obvinený v konaní pred okresným súdom nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, nesplnil tak podmienku pre podanie dovolania uvedenú v § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Táto právna skutočnosť súčasne predstavuje neodstrániteľnú vadu konania, ktorú by nebolo možné napraviť ani po výzve podľa § 379 ods. 1 Trestného poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd ustálil, že v danom prípade nebola splnená základná podmienka na podanie dovolania obvineným. Preto nezostalo najvyššiemu súdu nič iné, ako dovolanie obvineného A. Z. odmietnuť podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku s tým, že na prípadné chyby v konaní pred súdom prvého stupňa nebolo možné prihliadnuť.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.